

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0177/2014

19.3.2014

SOOVITUS

nõukogu otsuse eelnõu kohta Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelise kehtiva kalanduslase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (16130/2013 – C7-0011/2014 – 2013/0388(NLE))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Jarosław Leszek Wałęsa

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	6
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS.....	10
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	13

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

**nõukogu otsuse eelnõu kohta Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahelise protokoll
(millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelise kehtiva kalanduslase
partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu
nimel sõlmimise kohta
(16130/2013 – C7-0011/2014 – 2013/0388(NLE))**

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (16130/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahelise protokoll projekti, millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelise kehtiva kalanduslase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus (16127/2013),
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 43 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ning lõikele 7 (C7-0011/2014),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 81 lõike 1 esimest ja kolmandat lõiku, kodukorra artikli 81 lõiget 2 ning kodukorra artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitus ja eelarvekomisjoni arvamust (A7-0177/2014),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
 2. palub komisjonil edastada parlamendile ühiskomitee koosolekute protokollid ja järeldused, et jälgida nimetatud lepingu kohaldamist, tõlgendamist ja rakendamist vastavalt lepingu artiklis 9 sätestatule ning samuti hinnata protokollis 3 sätestatud mitmeaastase valdkondliku kava elluviimisel tehtud edusamme; palub komisjonil hõlbustada Euroopa Parlamendi esindajate osalemist ühiskomitee koosolekutel vaatlejatena; palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule protokoll viimasel kehtivusaastal enne, kui alustatakse läbirääkimisi selle uuendamiseks, protokoll täitmise täieliku hindamisaruande, seadmata nimetatud dokumendi kättesaadavusele asjatuid piiranguid;
 3. kutsub nõukogu ja komisjoni üles oma vastavate volituste piires Euroopa Parlamenti viivitamata ja ammendavalt teavitama protokoll ja selle uuendamisega seotud menetluste kõigil etappidel vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikele 2 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 10;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Komoori Liidu valitsusele ja parlamendile.

SELETUSKIRI

Üldine taust

ELi ja Komoori Liidu vaheline kalandusalane partnerlusleping sõlmiti 2005. aastal seitsmeks aastaks. Kalandusalast partnerluslepingut pikendati 1. jaanuaril 2012 vaikival kokkuleppel veel seitsmeks aastaks, hõlmates perioodi kuni 31. detsembrini 2018. Nimetatud lepinguga seotud protokoll jõustus 31. detsembril 2010 kolmeks aastaks. 4850 tonni suurust viitetonnaži hõlmava protokolliga nähti Komoori Liidu vetes ette kalapüügivõimalused 45 tuunipüügiseinerile ja 25 pinnaõngejadalaevale. Protokollis sätestatud aastane rahaline toetus oli 615 250 eurot, millest peaaegu pool oli ette nähtud Komoori Liidu kalandussektori poliitika toetamiseks.

Alates 2005. aastast on tuunipüügilaevade teekonda Somaalia piraatide tegevuse tõttu korduvalt muudetud. Piraatide tegevusala järkjärguline laienemine suvise lõunamussooni ajal (mida põhjustavad põhja- ja idakaare tuuled) kogu India ookeani põhjaosale kuni Seišellide rannikuni on sundinud laevu oma kalapüügi marsruute märkimisväärselt muutma. Selliste raskuste ja suurte ohtudega silmitsi seismise tõttu on mitmed laevad India ookeanilt lahkunud. Euroopa laevastiku koguvõimsus on ajavahemikul 2005–2009 vähenenud 25%. Viimaste kuude jooksul on laevadel tänu parandatud turvameetmetele kalalaevade pardal ja piraatide harvemaks jäänud rünnakutele olnud võimalik liikuda kaugemale põhja kuni Somaalia rannikuni. Kuid püügingimused ei ole endiselt küündinud 2005. aasta eelse tasemeni.

Kuigi Komoori Liidul on olemas kalanduspoliitika, ei ole riigil piisavalt vahendeid selle kohaldamiseks ning sellest tulenevalt ka väikesemahulise kalapüügi juhtimiseks ja kalanduse arengu toetamiseks. Mitmed, näiteks Katari arengupartnerid teevad praegu Komoori Liitu investeringuid sinna kalatöötlemistehaste rajamiseks.

Komoori Liidus on kalapüük väikesemahuline või elatusvahend. Suurem osa püügimahust tuleb veoõngedest, eelkõige peibutuspüügivahendite ümber. Püügi kogumaht Komoori Liidu vetes on hinnanguliselt 24 500 tonni, millest 19 500 tonni moodustab väikesemahuline kalapüük ja 5 000 tonni tuleb välismaa laevade tööstuslikust kalapüügist. Vesiviljelussektor ei ole veel tekkinud.

Püügivõimaluste kasutamise määr (esitatakse protokollis raames väljastatud püügilubade arvuna protokollis raames väljastatavate lubade maksimaalse arvu suhtes) oli eelmise protokollis (2005–2011) kehtivuse ajal keskmiselt 78% tuunipüügiseinerite puhul ja peaaegu 0% pinnaõngejadalaevade puhul (kogu protokollis kehtivuse ajal väljastati ainult üks püügiluba). Praeguse protokollis kehtivuse ajal on kasutamise määr vastavalt 47% ja 0%. 2011. aastal maksis EL 615 250 eurot, millest 315 250 eurot oli rahaline hüvitis juurdepääsu tagamise eest ja 300 000 eurot Komoori Liidu kalanduse arendamine ja juhtimise toetamiseks. Laevade käitajad maksid 81 400 eurot juurdepääsutasude kaudu ja 79 934 eurot võrdlustonnaži ületamise eest. Kokku sai Komoori Liit rohkem kui 776 000 eurot.

Kehtiva protokoll hindamine ¹

Komoori Liiduga sõlmitud kalandusalane partnerlusleping annab võimaluse luua 16 otseselt seotud töökohta (meremehed ja laevastiku juhtivtöötajad). Samuti kaasnevad sellega kaudselt seotud töökohtade loomise võimalused (allavoolu seoses laevade varustamisega ja ülesvoolu seoses püütud kala töötlemisega maismaal) – vastavalt umbes 12 ja 71 töökohta.

Kalandusalase partnerluslepingu kaudu on loodud kokku 100 töökohta, kuid mitte ühtegi Komooride elanike jaoks.

2011. aastal (ainuke võrdlusaasta) oli kogulisandväärtus 2,5 miljonit eurot. Kogulisandväärtus Komoori Liidu jaoks on ligikaudu 215 000 eurot aastas. See koosneb tasudest ja võimalikest hüvitistest, mis tulenevad sellest, kui püügihooajal Komoori Liidu vetes ei võeta pardale vähemalt ühte kohalikku meremeest. Teine osa lisandväärtusest (225 000 eurot) läheb Komoori Liidu naaberriikidele, st Seišellidele ja Mauritiusele sadamateenuste eest, mida Euroopa laevad vajavad maabumiseks ja ümberlaadimisteks. Lisandväärtus ELi jaoks, mis koosneb personalikuludest, maksudest (käibemaks ja muud maksud) ja tegevustulust (sealhulgas maksud ja kasumid), on 2 miljonit eurot aastas.

Asjakohasus – üldiselt on nimetatud protokoll asjakohane. Kalandusalane partnerlusleping tagab ELi laevade püsiva püügitegevuse, eesmärgiga püüda India ookeani edelaosa tuuni ja tuunilaadseid siirdeliike.

Sidusus – kalandusalase partnerluslepingu ja selle protokoll üldine sidusus on rahuldav. Käesolev protokoll on rahuldav ELi tasandil (Cotonou leping, suhted AKV riikidega, arengupoliitika, ühine kalanduspoliitika jne) ja Komoori Liidu tasandil (valdkondlik poliitika ja riiklik arengupoliitika). Käesolev kalandusalane partnerlusleping on ka kooskõlas India Ookeani Tuunikomisjoni (IOTC) juhtimis- ja kaitsemeetmetega.

Tõhusus – üldine tõhusus on hea. Protokoll järgimine on hea ning võrdlustonnaaži kasutamine seinerite poolt on rahuldav. Valdakonna toetamiseks ette nähtud rahaliste vahendite vastuvõtmise suutlikkus on hea, kuna kõik kalanduspoliitika rakendamiseks ette nähtud rahalised vahendid võetakse igal aastal kasutusele. Kuid nende vahendite kasutamisel puudub läbipaistvus.

Tulemuslikkus – kalandusvaldkonna heade juhtimistavade ja vastutustundliku kalapüügi põhimõtteid järgides on kalandusalane partnerlusleping jõupingutuste osa, mida EL, IOTC ja teised piirkondlikud organisatsioonid teevad, et rakendada tuuni ja tuunilaadsete liikide jätkusuutlikku püügitegevust India ookeanis.

Jätkusuutlikkus – kuna protokoll kehtivus ei ole veel lõppenud, saab hindajate jätkusuutlikkuse analüüs olla vaid osaline. Siiski on täheldatud, et nimetatud protokoll avaldab ELi kalatöötlemissektori elujõulisusele marginaalset mõju. Teisest küljest avaldab see protokolliga rahastatud arengutegevuse kaudu kaudset mõju Komoori Liidu püügisektorile.

¹ Rapport final – Contrat cadre MARE/2011/01 – Évaluation rétrospective du protocole de l'accord de partenariat dans le secteur de la pêche entre l'Union européenne et l'Union des Comores (Janvier 2013, IOC123R02H) (lõpparuanne – raamleping MARE/2011/01 – Euroopa Liidu ja Komoori Liidu kalandusalase partnerluslepingu protokoll tagasiulatuva hindamine (jaanuar 2013, IOC123R02H))

Uue protokollis sisu

Lepingu protokollis peamine eesmärk on sätestada Euroopa Liidu laevade kalapüügivõimalused Komoori Liidu püügipiirkonnas kalavarude kasutamata ülejäägi piires.

Jätkusuutliku kalapüügi suunas: partnerluslepingu üldine eesmärk on tõhustada koostööd Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahel, et luua mõlema lepinguosalise huvides partnerlusraamistik jätkusuutliku kalanduspoliitika ja kalavarude vastutustundliku kasutuse väljaarendamiseks Komoori Liidu kalapüügipiirkonnas.

Rahaline toetus: üldiseks iga-aastaseks rahaliseks toetuseks tuleks määrata 600 000 eurot aastas kogu võrdlusperioodi jooksul. Rahaline toetus jaguneb järgmiselt: 300 000 euro suurune summa juurdepääsuks 6000-tonnisele viitetonnaažile. Kui Euroopa Liidu laevade aastane püügikogus Komoori Liidu püügipiirkonnas ületab nimetatud viitetonnaaži, suurendatakse aastast rahalist kogutoetust 50 euro võrra iga asjaomasel aastal püütud lisatonni eest. Euroopa Liidu makstav aastane kogutoetus ei tohi siiski olla suurem kui nimetatud toetuse kahekordne summa. Kui Euroopa Liidu laevad ületavad kahekordsele aastasele kogutoetusele vastava püügikoguse, makstakse selle piirmäära ületamise eest määratud täiendavad summad järgmisel aastal; 300 000 euro suurune eritoetus Komoori Liidu kalandussektori poliitika arendamiseks. Toetus vastab riikliku kalanduspoliitika eesmärkidele ja eelkõige Komoori Liidu vajadustele võitluses ebaseadusliku kalapüügi vastu.

Kalapüügivõimalused: püügiluba antakse 42 tuunipüügiseinerile ja 20 pinnaõngejadalaevale. Ühiskomitee võib need kalapüügivõimalused läbi vaadata ja neid vastastikusel kokkuleppel muuta niivõrd, kui võrd need vastavad jätkusuutliku kalapüügi põhimõtetele. Sellisel juhul kohandatakse rahalist toetust proportsionaalselt ja *pro rata temporis* põhimõttel. Ühiskomitee võib vajaduse korral vaadata läbi ja kohandada vastastikusel kokkuleppel sätteid, milles käsitletakse kalapüügitingimusi ning käesoleva protokollis ja selle lisade kohaldamiseskirju.

Komoori Liidu vetes kalapüügiga tegelevate laevade arvu vähendamine, mis on vähendanud ELi laevade kohalolekut India ookeanis 25% võrra ning on põhjustanud antud piirkonna püügimahtude olulist vähenemist, on peamiselt tingitud asjaolust, et nimetatud piirkonnas tegutseb üha rohkem Somaalia piraate. Lisaks on Somaali piraatide rünnakud sundinud Euroopa aluseid töötama aeg-ajalt kahe aluse kaupa ja püüdma kala ohupiirkondades.

Lisaks tuleb selleks, et Euroopa laevastikul oleks juurdepääs saagirikkamatele vetele ja see oleks kaitstud Somaali piraatide võimalike rünnakute eest, võtta arvesse asjaolu, et saagi jaotus India ookeani lääneosas ei ole püsiv, vaid varieerub aastaegade lõikes olenevalt peamise saaklooma (tuuni) jaotusest ja rändest.

Lepingu kestus: protokoll peaks hakkama kehtima alates 1. jaanuarist 2014 ning peaks kehtima kolm aastat. Lisaks sisaldab protokoll eriklausleid selle peatamiseks või lõpetamiseks.

Raportööri seisukoht

Kõige eelneva valguses ei ole raportööril käesoleva ettepaneku suhtes ühtegi olulist vastuväidet ning ta nõuab, et nimetatud Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vaheline kalandusalane protokoll, millest saavad kasu mõlemad pooled ja nimetatud piirkonna meremehed, heaks kiidetaks. Lepinguga luuakse töökohti ja heaolu, mistõttu tuleb seda toetada.

Euroopa Parlament säilitab siiski valvsuse seoses valdkondliku poliitika ja valdkondliku toetusega, nagu see on protokollis ette nähtud: liikmesriikide institutsioonidel soovitatakse optimeerida oma korralduslikku poolt, et anda valdkondlikku toetust kõige tõhusamal viisil. Samuti on vajalik parem aruandlus nende rahaliste vahendite kasutamise kohta. Valdkondliku toetuse osas peaks protokoll tagama Komooride laevaseirekeskuse (*centre de surveillance des pêches des Comores*, CNSP) ja riikliku laevaregistri (*registre national des navires*) püsiva toimimise ning riikliku tegevuskava koostamise ja selle rakendamise võitluses ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu Komoori Liidu vetes ja Komoori Liidu lipu all sõitvate laevade poolt. Samuti soovitatakse luua riiklik laevaseirekeskus (mida haldavad IOTC ja IOC).

Seire, kontrolli ja järelevalve valdkonnas tuleks merel kasutusele võtta elektroonilised püügipäevikud, mis on kooskõlas kehtiva ELi õigusraamistikuga. Samuti soovib parlament, et teda teavitataks lepingu rakendamisega seotud koosolekutest ja sündmustest ning et talle antaks ülevaade valdkondliku toetuse kasutamisest, et jälgida meetmete kohaldamist.

4.3.2014

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

kalanduskomisjonile

nõukogu otsuse eelnõu kohta Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelise kehtiva kalandusalase partnerluslepinguga ettenähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (16130/2013 – C7-0011/2014 – 2013/0388(NLE))

Arvamuse koostaja: François Alfonsi

LÜHISELGITUS

Vastavalt nõukogu antud volitustele pidas Euroopa Komisjon Komoori Liiduga läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Komoori Liidu vahelise kalandusalase partnerluslepingu protokoll uuendamise üle. Läbirääkimiste lõpul parafeerisid läbirääkijad 5. juulil 2013 uue protokoll projekti. Uus protokoll hõlmab kolmeaastast ajavahemikku alates protokoll ajutise kohaldamise kuupäevast, milleks on artikli 13 kohaselt 1. jaanuar 2014.

Lepingu protokoll peamine eesmärk on sätestada Euroopa Liidu laevade kalapüügivõimalused Komoori Liidu püügipiirkonnas kalavarude kasutamata ülejäägi piires. Komisjon võttis läbirääkimistel muu hulgas aluseks välisekspertide koostatud järeelhindamise tulemused.

Üldine eesmärk on tõhustada koostööd Euroopa Liidu ja Komoori Liidu vahel, et luua mõlema lepinguosalise huvides partnerlusraamistik jätkusuutliku kalanduspoliitika ja kalavarude vastutustundliku kasutuse väljaarendamiseks Komoori Liidu kalapüügipiirkonnas.

Uues protokollis sätestatud rahaline toetus kogu programmiperioodiks on 1 800 000 eurot. Protokollis sätestatud 600 000 euro suurune aastane rahaline toetus jaguneb järgmiselt: a) 300 000 euro suurune summa juurdepääsuks 6 000 tonni suurusele võrdlustonnažile ja b) 300 000 euro suurune toetus Komoori Liidu kalandussektori poliitika arendamiseks. Toetus vastab riikliku kalanduspoliitika eesmärkidele ja eelkõige Komoori Liidu vajadustele võitluses ebaseadusliku kalapüügi vastu.

Kulu liik	2014	2015	2016	KOKKU
Loodusvarade kaitse ja majandamine	600 000 €	600 000 €	600 000 €	1 800 000 €
Kokku	600 000 €	600 000 €	600 000 €	1 800 000 €

Tuleks meeles pidada, et Komoori Liidu ja ELi ettevõtete vahel on erakokkuleppeid, mis võimaldavad laevadel, mis ei sõida ELi lipu all, osaleda püügitegevuses. Kuigi see ei ole ainuõiguslikkuse klausliga vastuolus, tõstatab see küsimuse ebaausast konkurentsist ja ELi raha kasutamise kulutõhususest.

Eelarvekomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	4.3.2014						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">36</td> </tr> <tr> <td>–:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	36	–:	1	0:	0
+:	36						
–:	1						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Marta Andreasen, James Elles, Göran Färm, José Manuel Fernandes, Věra Flasarová, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräßle, Lucas Hartong, Jutta Haug, Monika Hohlmeier, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, George Lyon, Claudio Morganti, Jan Mulder, Nadezhda Neynsky, Andrej Plenković, Dominique Riquet, Alda Sousa, Helga Trüpel, Angelika Werthmann						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	François Alfonsi, Frédéric Daerden, Edit Herczog, Paul Rübig, Peter Šťastný, Georgios Stavrakakis, Nils Torvalds, Catherine Trautmann						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Inés Ayala Sender, Antonio Cancian, María Auxiliadora Correa Zamora						

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	18.3.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 15 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Antonello Antinoro, Alain Cadec, Chris Davies, Pat the Cope Gallagher, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Jean-Paul Bisset, Jens Nilsson, Mario Pirillo